

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

ƏBƏDİYAŞAR LİDER!

"Səs" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

DTX və XKK: ötən 10 il

3

№ 230 (7398)

SƏS

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

13 dekabr 2025-ci il.
Qiyməti 60 qəpik

Sülh danışıqlarını pozmaq cəhdində NİYYƏTLƏR VƏ SƏBƏBLƏR

4

Qloballaşma
dövründə milli
mənəvi
dəyərlərimizi
necə qorunmalı?

7

Ərəblər
Məhəmməd
Salaha həftəyə
2,5 milyon funt
sterling təklif edir!

8

2

Ölkədə ali təhsil
müddəti azalacaq?

5

Karen Avanesyanın cinayəti ermənilərin
terrordan əl çəkmədiyini göstərir

6

Böyük Qayıdışın
zəngin səhifəsi - Xocalı

5

ƏBƏDİYAŞAR LİDER!

Müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, dünyaşöhrətli siyasi xadim, xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin vəfatından 22 il ötür.

AZERTAC xəbər verir ki, dekabrın 12-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və qızları Leyla Əliyeva Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin məzarını ziyarət ediblər. Prezident İlham Əliyev Ulu Öndərin məzəri öününe əklil qoydu. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səslenirdi. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və qızları Leyla Əliyeva Ulu Öndərin ömür-gün yoldaşı, görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsini ehtiramla andılar, məzəri üzərinə gül dəstələri qoydular.

Tanınmış dövlət xadimi Əziz Əliyevin və professor Tamerlan Əliyevin də xatirələri yad edildi, məzarları üstüne gül dəstələri düzüldü.

x x x

Azərbaycanın dövlətçilik tarixində xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin xidmətləri bütöv bir epoxanı özündə ehtiva edir. Onun dahiyanə siyasi əzaqqörenliyi, dövlət quruculuğu sahəsində atdiği addımlar, müstəqil Azərbaycanın inkişaf strategiyasının əsasını təşkil edən qərarları xalqımızın yaddaşında silinməz iz buraxıb. Ulu Öndərin hakimiyyəti illərində ölkəmizin sabitliyə

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Ümummilli Lider Heydər Əliyevin məzarını ziyarət ediblər

gövüşəsi, iqtisadiyyatın dirçədilməsi, ordunun möhkəmləndirilməsi Azərbaycanın gələcək yüksəlişini təmin edən əsas dayaqlara çevrildi.

Xalqımız ağır və taleyüklü dönmələrdə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xilaskarlıq missiyasını dərin minnətdarlıqla xatırlayır. Məhz onun rəhbərliyi illərində Azərbaycan qarşılıqlı təhlükələrdən xilas oldu, milli

özünüdürk gücləndi, müstəqilliyimizin əbədiliyi üçün möhkəm təməllər qoyuldu. Hər il dekabrın 12-də və mayın 10-da minlərlə insanın Fəxri xiyabanda Ulu Öndərin məzərini ziyarət etməsi xalqın dahi övladının xatirəsinə əbədi ehtiramının və sədaqətinin bariz ifadəsidir.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin ən böyük arzularından biri Azərbaycanın ərazi

bütövlüyünün təmin olunması, Qarabağın azad edilməsi idi. Onun bu arzusun illər sonra öz layiqli davamçısı tərəfindən həyata keçirildi. Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyətli mövqeyi və əzmkarlığı nəticəsində Ordumuz tarixi Zəfər qazandı, ölkəmizin ərazi bütövlüyü, suverenliyi bərpa olundu, üçüncü Bayraqımız işğaldan azad edilmiş şəhər və kəndlərimizdə ucaldıldı.

Bu gün Qarabağda və Şərqi Zəngəzurda aparılan genişmiqyaslı bərpa və quruculuq işləri Azərbaycanın gücünü, həmçinin gələcəyə olan inamını əks etdirir. Azad olunan torpaqlarda yeni həyatın başlanması Ümummilli Lider Heydər Əliyevin dövlətçilik ideyalarının davamlılığının və uğurla həyata keçirilməsinin göstəricisidir.

Ulu Öndərin müəyyənləşdirdiyi inkişaf yolu bu gün də ölkəmizin siyasi və iqtisadi təreqqisinin əsasını təşkil edir. Prezident İlham Əliyevin apardığı siyaset Azərbaycanın beynəlxalq arenada nüfuzunu artırıb, ölkəmizi bölgədə mühüm tərəfdəş və güclü dövlətə çevirib. Dövlətimizin milli maraqlarının qətiyyətli müdafiə olunması, təhlükəsizlik və inkişaf strategiyasının ardıcıl şəkildə davam etdirilməsi dahi Heydər Əliyev ideyalarının yaşayaraq inkişaf etdiyi ni göstərir.

Qəti şəkildə demek olar ki, Azərbaycan xalqı Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ideyalarına daim sadiq olacaq, onun müəyyənləşdirdiyi inkişaf yolu ölkəmizi daha böyük uğurlara doğru aparmaqdə davam edəcək.

Yeni Azərbaycan Partiyasının nümayəndələri Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xatirəsini yad ediblər

Dekabrın 12-də müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu, xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin vəfatının 22-ci ildönümü ilə əlaqədar Yeni Azərbaycan Partiyasının nümayəndələri Fəxri xiyabanda Ulu Öndərin xatirəsini yad edib, məzəri öünüə

əklil və gül dəstələri qoyublar.

Görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsi anılıb, məzəri üzərinə tər gullər düzülüb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 14 dekabr 2015-ci il tarixli Fərmanı ilə Azərbaycan Respublikasının Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin əsasında ölkəmiz üçün böyük əhəmiyyət kəsb edən iki qurum - Azərbaycan Respublikasının Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti və Xarici Kəşfiyyat Xidməti yaradılıb. Ötən 10 il ərzində ölkə təhlükəsizliyini göz bəbəyi kimi qoruyan, gecə-gündüz, hər dəqiqə, hər saniyə ciyinlərində bu böyük məsuliyyəti daşıyan, fəaliyyətləri ilə qürur duyduğumuz, Vətən övladlarından, bu əlamətdar gün ərəfəsində həmin qurumlardan danışaq...

Onlar təhlükəsizliyin təminatçısıdır

Ölkə o zaman möhkəm əsaslara dayanır, o zaman güclü, xalq üçün təhlükəsiz ünvana çevrilir ki, həm daxilden, həm də xaricdən qorunur. Dövlətə qarşı hər hansı bir təhdidin, planın qarşısı vaxtında alınırsa, bu, hər dəfə dövlətin, dövlətçiliyin, həm də xalqın üzərində təhlükənin sovuşması deməkdir. Bu, hər dəfə yeni bir qələbədir.

Elə bütün bunlara görə idi ki, ölkəmizdə ilk dəfə 1918-ci ildə müstəqillik əldə ediləndən sonra - 28 mart 1919-cu ildə ilk milli təhlükəsizlik orqanı yaradılmışdı. Və Xalq Cümhuriyyətinin hərbi naziri Səməd bəy Mehmandarovun emri ilə nazirlik tərkibində kəşfiyyat və əks-kəşfiyyat bölməsi təşkil edilmişdi.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti fəaliyyət göstərdiyi 23 ay ərzində dövlət quruculuğu sahəsində xeyli iş görülmüşdü. Xüsusi Milli Ordunun təşkili diqqətdə saxlanılmış, bu prosesdə general Səməd bəy Mehmandarov, general Əli Ağa Şıxlinski və general Məmməd bəy Sulkeviç xüsusi rol oynamışdır. Həmin sərkərdələrin rəhbərliyi ilə ordu quruculuğu işi 1920-ci ilin yanvarın-

da artıq başa çatdırılmışdı.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi missiyasını da ilk zamanlar ordu öz üzərinə götürmüştə və bölmə (Hərbi Nazirliyin Baş Qərargahının general-kvartirmeystr şöbəsinin kəşfiyyat və əks-kəşfiyyat bölməsi) halında bu işin öhdəsində bacarıqla gələ bilmədi. Beləliklə, Azərbaycan Respublikası Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisi olduğundan, Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin də bir əsrən artıq yaşı var.

Sovet Rusiyasının Azərbaycanı ilhaq etməsi ilə Xalq Cümhuriyyətinin təşkil etdiyi bu kimi işlər də yarımqı qalmış, ölkəmiz 70 illik bir əsərət səvq edilmişdir. Həmin 70 ildə isə haqqında danışdığımız qurum tamamilə başqa istiqamətdə fəaliyyət göstərmişdir. Sovet dövründə qurum əvvəlce Fövqələdə Komissiya ("ÇK") adlanıb, bir müddət Daxili İşlər Xalq Komissarlığının tərkibində fəaliyyət göstərib, sonra Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsi təşkil olunub.

DTK-da ilk azərbaycanlı

Bu qurum hər bir azərbaycanlı üçün həm də ona görə doğmadır ki, 1941-ci ildən Naxçıvan MSSR Xalq Daxili İşlər Komissarlığında və Naxçıvan MSSR Xalq Komissarları Sovetində şöbə müdürü vəzifəsində işləmiş Heydər Əliyev 1944-cü ildən

dövlət təhlükəsizliyi orqanlarına işə göndərilmiş, 1950-ci ildə Leningradda Ali Çekist məktəbini əla qiymətlərlə başa vurduqdan sonra dövlət təhlükəsizliyi orqanlarının mərkəzi aparatında bölmə rəisi vəzifəsinə təyin edilmişdir. 1953-cü ildə isə əks-kəşfiyyat şöbəsinin rəisi vəzifəsinə irəli çəkilmiş və bu vəzifədə 10 il səmərəli fəaliyyətindən sonra, 1964-cü ildə DTK sədrinin birinci müavini, 1967-ci ildə isə DTK-nin sədri təyin edilmişdir. Beləliklə, xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyev dövlət təhlükəsizliyi orqanlarında uzun illər qüsursuz, özünəməsus, peşəkar, məsuliyyəti və məhsuldar fəaliyyət göstərən ilk azərbaycanlı olub.

Azərbaycana rəhbərliyinin hər iki dövründə müşahidə etdiyimiz nüanslar Ulu Önderin DTK-da çalışdığı illərdə də eynilə olmuşdur. Ölkədə təhlükəsizliyin təminatında Azərbaycanın milli maraqlarının ön plana çəkilməsi, milli kadrların rəhbər vəzifələrə təyinatı, gənc işçilərin xüsusi ali təhsil almاسına şərait yaradılması Onun prinsipi olmuşdur. Sonralar bunu digər sahələrə də tətbiqində, gənclərin xaricdə təhsil almağa, gənc kadrların ixtisasartırma kurslarına göndərilməsində gördük.

Azərbaycan Respublikası 1991-ci ilin oktyabr ayında özünün dövlət müstəqilliyini bərpə etdiyindən sonra Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsinin maddi-texniki və kadr bazası əsasında 1991-ci il noyabr ayının 1-dən Azərbaycan Respublikası Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi təsis edilmişdi. Lakin 1990-1993-cü illərdə ölkədə xaos, anarxiya hökm sürdü və dövləti idarə edən səriştəsiz rəhbərliyin kadr siyaseti o qədər səhv idi ki, bütün sahələrdə bir durğunluq hiss olundu. Yəni həmin illər ölkədə baş veren bütün proseslər onu göstərirdi ki, dövlət idarəciliyində böyük bir boşluq var.

Ulu Önder Azərbaycanda ikinci dəfə siyasi hakimiyyətə geldikdən sonra isə bütün sahələr kimi, Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin də fəaliyyətində böyük dəyiş-

sus, klik oldu. Çünkü Heydər Əliyev bu sahədə 25 illik təcrübəsi var idi və bu təcrübə də ölkədə təhlükəsizlik orqanlarının fəaliyyətinin müasir dövrün çağrışlarına uyğun qurulmasına zəmin yaradırdı. Beləliklə, 1993-cü ildən sonra Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi Prezident Heydər Əliyev yeni konsepsiya- əsasında quruldu, 1997-ci il 23 mart tarixli Fərman ilə 28 mart - Milli Təhlükəsizlik orqanları işçilərinin peşə bayramı günü elan olundu. Ulu Öndərimiz müstəqil Azərbaycana rəhbərlik edəndə də ölkəmizin təhlükəsizlik orqanları üçün milli kadrların hazırlanması məsələsinə xüsusi diqqətle yanaşaraq 1998-ci il dekabrın 1-de Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin Akademiyasının yaradılması barədə Sərəncam imzaladı.

Təhlükəsiz dövlət naminə

Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin Azərbaycanın geleceyi üçün hazırladığı milli inkişaf strategiyası sonrakı mərhələdə dövlətimizin başçısı cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilir. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin yaradılması da dövlətin təhlükəsizliyinin təmin olunması, onun həm daxilden, həm də xaricdən qorunması, müasir dövrün tələblərinə cavab verməsi nöqtəyinənəzərindən böyük əhəmiyyətə malikdir.

DTX-nin fəaliyyətinin hüquqi əsasını təşkil edən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Ulu Öndərin tək milə şəkildə ortaya qoyduğu ümumi hüquq toplusudursa, "Milli təhlükəsizlik haqqında", "Keşfiyyat və əks-kəşfiyyat fəaliyyəti haqqında", "Əməliyyat-axtarış fəaliyyəti haqqında", "Dövlət sirri haqqında", "Terrorçuluğa qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunları və digər qanunvericiliyə aktları müstəqillik illərində, xüsusi olaraq 22 ilə bu sahənin inkişafını müəyyənləşdirən əhəmiyyətli dövlət sənədləridir.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin Əsasnaməsi,

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamları, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamları, fəaliyyətə aid qanunvericiliyə əsasən qəbul olunmuş mərkəzi icra həkimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktları, həbələ Azərbaycan Respublikasının qanunları çərçivəsində Azərbaycan Respublikası tərəfindən bağlanmış beynəlxalq müqavilələrin hər biri insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarına riayət, humanizm, dövlət və cəmiyyət qarşısında cavabdehlik prinsiplərinə əməl olunması ilə bu qurumun fəaliyyəti əsaslandırır.

DTX ilə eyni gündə fəaliyyətə başlayan Xarici Kəşfiyyat Xidməti müstəqil Azərbaycanın tarixində bir ilk olmaqla, eyni zamanda müasir dövrün tələbləri baxımdan yaradılması zəruri olan bir qurum idi. Elə yeni dövrün yeni tələblərini nəzəre alan ölkə başçısı dövlətimizin daha möhkəm əsaslarla qorunmasına, təhlükəsizliyinin təmin olunmasına böyük əhəmiyyətə malik bu qurumun yaradılmasına göstərmişdir.

Fəaliyyəti əsasən xarici dövlətlərin ərazisində, onların xüsusi xidmət orqanlarında, siyasi dairələrində dövlətin təhlükəsizliyini təmin etmək istiqamətində əməliyyat tədbirləri həyata keçirmək olan Xarici Kəşfiyyat Xidmətinin əsas məqsədi dövlətin təhlükəsizliyi üçün tehdid olə biləcək bu və ya digər addımların dövlətin ərazisindən kənarda, onların planlaşdırıldığı, hazırlanğı yerlərdə qarşısını almaqdır.

Bu quruma tabe olan ən gizli xüsusi bölmə "Yarasa" Xüsusi Təyinatlı Dəstəsinin hərbi qulluqçuları 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistan işğali altında olan ərazilərin azad edilməsi və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpə olunması üçün başlanan Vətən müharibəsi zamanı Qubadlı şəhərinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə düşmənle mübarizə aparmışlar. Əsas fəaliyyəti Ermənistan Ordusunun arxa cəbhəsində olan bölmə ilə ilk dəfə Qarabağ Zəfərindən sonra dekabrın 10-da Bakıda keçirilən Zəfər Paradında tanış olduq. Və "Yarasa" Xüsusi Təyinatlı Dəstəsinin parad zamanı meydandan səf-səf keçməsi ilə qurur duyduq. Bu Vətən övladları qəhrəmanlığı, vətənpərvərliyi, öz vəzifə borcunu şərəf və ləyaqətlə yerinə yetirmələri ilə hər bir gəncə nümunədlər. Bu gün Azərbaycanda onların yolu ilə getmək arzusunda olan minlərlə gənc var.

Dövlətimizin təhlükəsizliyi keşiyində duranlarla qurur duyuruq

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti və Xarici Kəşfiyyat Xidməti müstəqil dövlətimizin ərazi bütövlüyünün, təhlükəsizliyinin, vətəndaşların hüquq və azadlıqlarının təminatçısı olan qurumlardır.

Bu gün Azərbaycan konstitusiya quruluşunu və ərazi bütövlüyünü tamamilə bərpə edən, 30 illik işğala son qoyan, düşməni Vətən torpaqlarından qovmaqla ləyaqət və şərəfini xilas edən bir dövlətdir. Buna isə illərin zəhməti, həyata keçirilən böyük məqyaslı işlərlə nail olmuşuq.

Bəlkə də çoxumuza elə gəlir ki, əmin-amanlıq, sabitlik, torpaqların işğaldan azad edilməsi, ərazi bütövlüyümüzün bərpası ardıcıl, öz-özüne həyata keçən proseslərdir. Xeyr, ele deyil. Bu Vətənin gecə-gündüz müdafiəsində dayananlar var, onu göz bəbəyi kimi qoruyanlar var. Bu Vətən üçün həm daxilden, həm xaricdən yarana biləcək hər hansı təhlükənin qarşısını alanlar var. Biz evlərimizdə rahat yatarkən gözünə yuxu getməyənlər var. Bizim heç ağılmıza gələ bilməyən bir formada Vətəni və bizi, hüquqlarımızı qoruyanlar var. Onlardan ikisinin Dövlət Təhlükəsizlik Xidməti və Xarici Kəşfiyyat Xidməti əməkdaşlarını qurumlarının təsis edilməsi günü münasibətə təbrik edir, fəaliyyətlərində uğur arzulayıraq. Dövlətimizin təhlükəsizliyi keşiyində duranlarla qurur duyuruq.

Mətanət Məmmədova

Süh danişqlarını pozmaq cəhdində NİYYƏTLƏR VƏ SƏBƏBLƏR

Müharibəyə fokuslanmaq, arxalanmaq və bununla da müəyyən niyyət güdəmək hələ də ön plandadır. Görünən odur ki, Rusiya-Ukrayna müharibəsi artıq çoxdan beynəlmilelləşib. Bu baxımdan, sülh planının son günlər qlobal xəbərlərdə üstünlük təşkil etməsi heç də təsadüfi deyil. Özü də məhz əsas məzmununa görə də deyil, sülhün mümkünlüyünü pozmağa yönəlmış təxribatların çoxluğuna görə bunu müşahidə etməkdəyik. Mahiyyət etibarı ilə bu, həm də ən azından, informasiya məkanında beynəlxalq terror kimi təsəssürat bağışlayır.

A v r o p a Trampin sülh planından şoka düşüb. İformasiya şantajının ve təxribatın qlobal siyasetin yeni reallıqları kimi ortaya çıxmazı da bu baxımdan başadışlıdır. Qərbin saxtakarlıq diplomatiyasının yənə də "fəaliyyətdə" olduğunu heç de diqqətdən yaxınır. Məhz bu baxımdan da Rusiya liderinin fikirləri tamamilə yerinə düşür. "Qulaq asmaq əslində cinayətdir. Ən azından bizim özümüz üçün dini ləmə qadağandır", deyə Rusiya prezidenti Vladimir Putin bəyən edib və onun fikirləri heç də səbəbsiz sayla bilməz.

Sülh dialoqunu pozmaq niyyəti və bəlli məqsədlər ortadadır. Bloomberg qlobal dezinformasiya kampaniyasına artıq başlayıb. İddialara görə, agentlik Trampin xüsusi elçisi ilə Rusiya nümayəndələri arasında danişqların nədən ibarət olması ilə bağlı məlumatlara malikdir. Hətta qeyd olunur ki, Uitkoff Ukrayna planını Trampa necə təqdim etmek barədə Rusiyaya məsləhət də verib. Bəli, Qərb mediası dərhal iş başındadır və bəlli niyyətlərə fokuslanıb. Təbii ki, Bloomberg-in bu məsələyə "qoşulması" və hətta qarışması heç də təsadüfi deyil. Doğrudur, agentlik Amerikaya məxsusdur. Lakin son vaxtlara qədər Kanadanın hazırlı baş naziri və İngiltərə Bankının keçmiş qubernatoru onun sədri vəzifəsini icra edib. Unutmaq da lazımdır ki, London mühərabənin əsas "benefisialarından", daha çox fayda gütənlərindən, faydalananlarından biri və bəlkə də birincisidir.

Bu arada çox maraqlı, daha doğrusu, tük ürpədən fikirlər de ortaya çıxb və həmin fikirlərin yayılması da təsadüfi sayılır. "Sizin mübarizəniz bizim mübarizəmizdir və sizin döyüşünüz bizim döyüşümüzdür!", deyə Kanadanın baş naziri Mark Karni vurğulayıb. Əslində, baş nazır Karnının vurğuladıqları əsl həqiqəti ortaya çıxarmaq üçün kifayət edir. Bəle bəlli olur ki, məqsəd və niyyət müharibənin dayanmasına, sülh danişqlarına mane olmaqdır. Bu baxımdan da indi onun dedikləri təbii ki, rezonans doğurmaya bilməz. Bu rezonansı müşahidə etmək də çətin deyil.

Heç şübhəsiz ki, məqsədin nədən ibarət olduğu bəlli olur və bəlli olan odur ki, baş verənlərin "əhəmiyyətini azaltmaq" ən əsas niyyət sayılır. Buna bəzən tüstü bombası diplomatiyası da deyilir. "ABŞ və Avropada sülh planını görmək bəle istəməyən siyasetçilər var. Onlar Rusyanın qələbə kimi görünən hər hansı bir istiqamətdə getməsini heç də istəmirlər. Əvvəldən Rusiyaya strateji məglubiyət vermək istəyənlər var və onlar heç də az deyillər", deyə Amerika Universitetinin Nüvə Araşdırma Mərkəzi İstiqamətində Peter Kuznikin bu şəkildə fikirlər bildirməsi məsələnin, yeni sülhə qarşı niyyətin çoxdan bəlli olduğunu göstərir. "Sizin artıq şanslarınız olub, uşaqlar. Siz onlardan istifadə etmədiniz, onları boşça verdiniz", deyə Rusyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov qeyd edib, deməli, vəziyyət düşünüləndən də daha ciddidir. Bələcixir ki, artıq hər şey geride qalıb və kimlərə nə qədər burun soxsalar da, artıq nəzərə bəle alınmayacaq. Hər halda, xronologianın özü də bəzi

məqamları aydınlaşdırmaq üçün kifayət edir. Minsk razılaşmalarından başlayaraq. Söhbət hənsi razılaşmada getdiyi, zənnimizcə heç kim üçün sərr deyil. Bunun ardınca da 2022-ci ilin yazında İstanbul danişqlarının pozulması da yaddan çıxası deyil. O da yaddan çıxan deyil ki, Boris Conson Kiyevi döyüşləri davam etdirməyə inandıranda London yenidən var gücü ilə "işə" başlamışdır.

Ümumiyyətə, bələ aqressiv yanaşma heç də az sayda deyil. Görünən odur ki, sülh məsələləri ilə bağlı şök effekti verən ilkin addımdan bələ sonra Avropa liderləri sanki hücuma keçiblər.

"Bir müddət əvvəl təqdim olunan 26 bənd

yekunlaşdırılmalıdır, azaldılmalıdır və onların bəziləri ümumiyyətlə qəbul edilməzdir", deyə Polşanın Baş naziri Donald Tusk bildirib. Bələ mövqədə o heç də tək deyil. Məsələn, Fransa lideri də oxşar fikirlər səsləndirib. "Cenevə danişqları gösterdi

ki, Ukrayna ordusuna heç bir məhdudiyyət qoyulmamalıdır", deyə Fransa prezidenti Emmanuel Makronun bildirməsi artıq bəzi məqamlara aydınlıq getirir. Daha dəqiq desək, görünən odur ki, bir növ, Avropa Ukraynada sülhdən sanki qorxur. Əslində, Avropa üçün Ukraynada geləcək sülh sözün əsl mənasında maliyyə itkisidir. Bəzi mənbələrə görə, onlar sözügedən münaqişədən artıq 200 milyard avrodan çox gəlir əldə ediblər. Bu qənaətə gəlmək üçün Rusiya liderinin fikirlərinə də diqqət etmək kifayət edir. "Sadəcə, orada bir az dəli və ya bir növ frıldaşçı kimi görünən insanlar var. Onlar ya müdafiə sənayesinin və özəl şirkətlərin maraqlarına xidmət edirlər, ya da bu fonda öz daxili siyasi reytinglərini yüksəltməyə çalışırlar", deyə Putinin vurğulaması heç də səbəbsiz ola bilmez. Hər halda, Rusiya kimi bir ölkə prezidenti əsəssiz söz danişmaz və bu da onu deməye əsas verir ki, ən əsası maraqlar var.

Ən azından faktlara nəzər salıqda görür ki, həqiqətən də maraqlar var və bu maraqlar arasında ən çox diqqəti cəlb edən ilk növbədə maliyyə maraqlarıdır. İstərdik ki, dünya mediyasında öz əksini tapan faktları diqqətə çatdırıq. Məsələn, Leopard tankları istehsal edən Almaniyanın "Rheinmetall" konserninin mənfiəti 2022-ci ildə bəri 52% çoxalıb. Fransa pilotsuz təyyarə istehsalçısı "Thales"-in səhmləri 134% artıb. İngilislər də mənfiətlərini bu münaqişə fonunda 55% artırıblar. Təbii ki, Avropanın ən "qabaqda gedən" bir diplomatiyin bələ bir tərzi heç də hamının diqqətindən yayına bilməz və heç də hamı ona biganə qalmaz. Nəcə ki, qalımayanlar da təpilir. "Mən Kallasin danişdığını eşidəndə düşünürem ki, müasir diplomatiya bələ bir axmağın əlinə necə keçə bilər? Mən ciddi əqli gerilikdən danişram", deyə "Il Fatto Quotidiano"nın baş redaktoru Marko Travaglio qeyd edib. Hər halda, İtaliyanın ən nüfuzlu qəzətinin baş redaktoru bu fikirləri "nəyə isə" istinad etmədən deməzdi. Çünkü italyalı Marko görür və başa düşür ki, avropalılar "sülh planı"nın ilkin mətnini dəyişdirmək və ölçülüb-biçilmiş diplomatik işi isteriya ilə əvəz etmək üçün əllerindən gələni edirlər. Onu da görür və başa düşür ki, əllerindən gələni etməkdə də məqsədləri var və məqsədin ən yekəsi maliyyə maraqlarına hesablanıb. "Nəhayət, bu torpaq onsuza da yaxın bir neçə ay ərzində Rusyanın əlinə keçə bilər. Yəni siz döyüşüb daha 50-60 min insan itirmek isteyirsiniz?", deyə Trampin sual etmesi özü də təsdiq edir ki, avropalıları sülh deyil, öz maraqları, maliyyə maraqları daha çox düşündürür. Yəni, sülh planı ilə bağlı onları mövqeyi aydınlaşdır. Aydın olan odur ki, hər hansı substantiv danişqlardan daha çox maraqlar nəzəre alınır. Avropanın sülh danişqlarını pozmağa çalışması pul məsələsidir, maliyyə maraqları ilə bağlıdır...

İnam Hacıyev

Rəşid Behbudov-110

cilerin ixtiyarına buraxılıb. Bu gün həmin silsilədən yalnız beş mahnı - "Qalalı", "Qalanın dibində", "Ağacda leylek", "Güloğlan" və "Yar biza qonaq gələcək" mahnıları bize gelib çatmışdır. Müasir estrada janrinin inkişafı məhz bu dövrdən başlayır. Xalq mahnıları ilə

Mahnıları dünyani dolaşan böyük sənətkar

Azərbaycan vokal məktəbinin təkərsiz nümayəndələrindən olan zəngin əmları, bənzərsiz səsi ilə ərəkləri riqqatə getirən Rəşid Behbudov 1915-ci ildə Tiflisdə dünyaya göz açıb. Rəşid Behbudov uşaq yaşlarından məktəb xorunda oxuyub. Kasib bir ailədə dünyaya gələn Rəşid Behbudov ailəsinə kömək üçün 12 yaşından işləməyə başlayıb.

1933-cü ildə Dəmərəyolü Texnikumuna daxil olur. Təhsil aldığı illərdə tələbə özfəaliyyət orkestrində çalışır. Hərbi xidmet zamanı ordu ansamblında solistik edir. Həmin illərdə Tiflisdə "Teo-az" adlı kiçik ansambl yaradır. Cəbhədə konsertlər verir. Bakıda qastrol səfərində olanda burada qalmaq qərarına gelir.

Cox keçmir ki, Rza Təhmasib istedadlı gənci "Arşın mal alan" filmində dəvət edir, 1945-ci ildə arşınmalçı rolunda çəkilir və bu film ona böyük şöhrət getirir. Filmin ssenari müəllifi Sabit Rəhman "Azərbaycan kinematografiyasının təntənəsi" məqələsində aktyorun rolu bələ qiymətləndirib: "Əşər rolu Rəşid Behbudovun ilk roldur. Rəşid öz gözəl, lirik səsələ estrada səhnəsində SSRİ-nin bir çox şəhərlərində sevilmiş, alqışlanmışdı. Əşər onun ilk rolu olmasına baxmayaraq, Behbudovun bir kino aktyoru kimi böyük ümidi verdiyini göstərir".

R.Behbudovun Azərbaycan milli kinematografiyasının inkişafında xidmetləri tekçə "Arşın mal alan" kinokonsernlərində bitmir. O, həmçinin "Bəxtiyar" filmində, "1001-ci qastrol", "Doğma xalqımıza", "Toyda görüş", "Abşeron ritmləri" film-konsertlərində və bir çox sənədli filmlərdə, kinojurnalarda çəkilir. 1951-ci ildə Rəşid Behbudov Çinə qastrol səfərinə gedir. Bu ölkədə "Arşın mal alan" filmi "Örtüksüz məhəbbət" adı ilə nümayiş etdirilərək çox məşhurlaşmışdı. Rəşidi orada hamı tanır, məşhurluq onu addimbaşı izləyirdi.

POPULYARLIĞIN YENİ DALĞASI

"Bəxtiyar" filmi isə bu populyarlığın yeni dalğası idi.

1945-ci ildən başlayaraq Rəşid yaradıcılığının yeni dövri, yeni erası başlanır. Görkəmlü bəstəkar Tofiq Quliyevlə Rəşid Behbudov misli görünməmiş bir tandem yaradaraq Azərbaycan musiqisinin yeni, daha parlaq səhifələrini yaradırlar. Bu dövrdə onların yaradıcılığında xalq mahnıları əsas yer tutur. Rəşid bir çox xalq mahnılarını tamamilə yeni səpgidə, o zaman dəbdə olan caz əslubunda ifa edir. Əlbəttə ki, Tofiq Quliyevin müşayiəti ilə. Rəşid Behbudovla Tofiq Quliyev Azərbaycan xalq mahnılarından ibarət bir neçə silsilə hazırlayıblar. 12 mahnı tamamile yeni formada, yeni redaksiyada və yeni ifa tərzində dinləyi-

ÜC AY ƏRZİNDƏ 85 KONSERT

1946-56-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının, 1953-60-ci illərdə fasılələrlə Azərbaycan Dövlət Opera və Balet Teatrının solisti, Azərbaycan Dövlət Konsert Ansamblının təşkilatçısı və rəhbəri olmuş R.Behbudov 1966-ci ildən müsiqi və estrada sənətinin balet, pantomima kimi müxtəlif janrıları üzvi suretdə birləşdirən Azərbaycan Dövlət Mahnı Teatrını yaratmış və onun bedii rəhbəri olmuşdur. Bu, SSRİ-də ilk bəla teatr id. Müğənni həmin ansamblla 56 ölkəni gəzmiş, Mərkəzi Amerikadan başqa dünyanın hər yerində olmuşdu. Behbudov Azərbaycan xalq mahnılarının və Azərbaycan bəstəkarlarının vokal əsərlərinin xarici ölkələrdə populyarlaşmasında böyük rol oynamışdır. Azərbaycan mahnıları ilə yanaşı o, 50-dən artıq xarici mahnını da həmin xalqın dilində ifa etmişdir. Ansambl bəzi ölkələrdə bir neçə dəfə, tekçə Hindistanda 6 dəfə qastrol səfərində olmuşdu. O, xarici ölkələrdə yerli xalqların dilində oxuyur, heyət nüdaları və alqışlarla qarşılıdır. R.Behbudovun özünün çəkdiyi və filmə daxil edilmiş kinoxronikadan aydın olur ki, İran səfəri zamanı verdiyi konsertlərdən yığılan vəsaiti Tehranda Gənclər Evinin konsert salonunun tikintisine hədiyyə olunub. İran gənclər naziri çıxışında bildirir ki, 1962-ci ildə Tehranda dəbdəbəli konsert kompleksi vaxtılı onun şərefinə "Rəşidiyyə" adlandırılıb. Cılıdə olarkən R.Behbudov bir çox şəhərlərdə konsertlər verir. Hətta partizanlar onu öz kollektivi ilə birgə dağlara aparırlar. Burada R.Behbudov və onun həmkarları 4200 metr hündürlükdə konsert verir, antraktılarda isə isti çay içmək əvəzinə oksigen yastığı ilə nəfəs alırlırlar. Görkəmlü Azərbaycan müğənnisi və ictimai xadim, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı, SSRİ xalq artisti, SSRİ və Azərbaycan Dövlət mükafatları laureati, 2 "Lenin" ordeni, "Qırmızı Əmək Bayrağı", "Xalqlar Dostluğu" ordenləri ilə təltif olunmuşdur, bir sıra xarici ölkələrin mükafatlarına layiq görülmüşdür. O özünün bütün istedadını, tükənməz qüvvəsini, böyük təcrübəsini və biliyini Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafına və tərəqqisine vermiş, öz yaradıcılığı ilə vətəndaşlıq, xəlqilik ideyalarına bərqərar etmişdir. 1989-cu il iyunun 9-da xalqımızın böyük sənətkarı gözərini həyata əbədi yurur.

ZÜMRÜD BAYRAMOVA

Böyük Qayıdışın zəngin səhifəsi - Xocalı

İşgaldan azad olunan digər ərazilərimiz kimi, Xocalıda da yeni dövr başlayıb. Bu gün işgaldan azad edilmiş ərazilərdə genişmiqyaslı bərpa və yenidənqurma işləri sürətlə davam edir, yol, su, elektrik, qaz və digər kommunal infrastruktur tam təmin olunur. Doğma yurda köç karvanı ilə qayıdanlar respublikanın müxtəlif yerlərində, əsasən yataqxanalarda, sanatoriya və inzibati binalarda müvəqqəti məskunlaşmış ailələrdən ibarət olub.

Qeyd edək ki, köç prosesi mərhələli şəkildə davam edir. Xocalının Badara kəndində 6 ailə - 18 nəfər, Balıca kəndində 9 ailə - 38 nəfər, Şuşakənd kəndində isə 14 ailə - 51 nəfər köçürülür. Köçürülənlər respublikanın müxtəlif yerlərində, əsasən yataqxanalarda, sanatoriya və inzibati binalarda müvəqqəti məskunlaşmış ailələrdir. Köçürülmə prosesi Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Programı çərçivəsində əlaqədar dövlət qurumlarının birge fəaliyyəti ilə həyata keçirilir.

Uzun illər ərzində həsrətlə gözlədikləri torpaqlarına qovuşmağın sevincini yaşayan keçmiş məcburi köçkünlər göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya təşəkkür ediblər.

Yeni reallıqlar yaradan Azərbaycan ərazi bütövüyünü, suverenliyini təmin etmiş bir dövlət olaraq müstəqillik tarixində Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən müharibəsində Zəfər tarixini yazdı. Bu gün biz qalib xalq kimi yaşasaq da ötən illərdə yaşadığımız faciələr tariximizin səhifələrinə həkk olunub və o, tarixi dövr yaddaşımızda qövr edir. Bu gün Azərbaycan Böyük Qayıdış strategiyasını uğurla həyata keçirir. Qeyd edək ki, hazırda Qarabağda və Şərqi Zəngəzurda ora köçürülən keçmiş məcburi köçkünlərlə yanaşı, bu bölgədə aparılan layihələrin icrasında çalışan, həmçinin ayrı-ayrı dövlət qurumlarının yerli bölmələrində xidməti vəzifələrini yerinə yetirən, yenidən fəaliyyətə başlamış səhiyyə, təhsil, mədəniyyət, turizm, sənaye, energetika müəssisələrində işləyən, ümumiyyət, 50 mindən artıq insan yaşayır.

QANLI CİNAYƏT

Bəşəriyyət tarixinin insanlıq əleyhine yönəlmış ən dəhşətli cinayətlərdən biri olan, Ermənistanın azərbaycanlılara qarşı həyata keçirdiyi etnik zəmində soyqırımı siyasetini sübut edən Xocalı soyqırımdan 33 il ötür. Bu hadisə XX əsrin ən dəhşətli və qəddar faciələrindən biri hesab edilir. Xocalı soyqırımı tarixdən bəzə məlum olan Babiyar, Xatin,

Xocalının Badara kəndində 6, Balıca kəndində 9, Şuşakənd kəndində isə 14 ailə köçürüldü

Liditse, Srebrinitsa soyqırımı faciələri ilə eyni səviyyədə durur. Bu gün dünya ictimaiyyətine Azərbaycanın həqiqətləri geniş şəkildə çatdırılır. Dünya insanı Xocalıda baş verən olayları layiqli və düzgün qiymətləndirir. Xocalı soyqırımının tanınması Azərbaycanın xarici siyasetinin əsas istiqamətlərindən biri kimi müyyənəşdirilmişdir. Xocalı həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması, beynəlxalq aləmdə yayılması, eləcə də, bu soyqırıma obyektiv qiymət verilməsi istiqamətində, davamlı olaraq, addımlar atılıb. Aparılan bu uğurlu siyasetin nəticəsidir ki, dünya ölkələrinin bir qismi tərəfindən Xocalı soyqırımı rəsmən tanınması barədə qərar qəbul edilib.

Xocalı soyqırımı isə heç vaxt xalqımızın yaddaşından silinməyəcək dəhşətli olaydır. 1992-ci ilin 26 fevral tarixində erməni təcavüzkarları Azərbaycanın Xocalı şəhərində beşəriyyət tarixində ən qanlı facielerle bir sırada duran soyqırımı törətdilər. Xocalı soyqırımı ilə ermənilər Xocalının yer üzündə silinməsini və məhv olmasına reallaşdırıldılar. Xocalı bir gecənin içerisinde yerlə-yeşənən olundu. Xocalı soyqırımının nəticələri çox dəhşətli idi. Bu kütəvî qırğıın nəticəsində 613 nəfər, o cümlədən 106 qadın, 63 uşaq, 70 qoca amansızlıqla qətlə yetirildi, 487 nəfər şikət oldu, 1275 dinc sakin girov götürüldü, onlardan 150 nəfərin taleyi isə hełə də məlum deyil. Bu soyqırımı akti nəticəsində 8 ailə tamamilə məhv edildi, 25 uşaq hər iki valideynini itirdi. Dövlət başçıımızın bildirdiyi kimi, Xocalı soyqırımı dünyanın gözü qarşısında baş vermiş qanlı cinayətdir. Xocalı soyqırımı inkar etmək ədalətsizlik və vicdansızlıqlıdır: "Halbuki Ermənistan dövləti, o vaxt və bu gün onun arxasında duran eyni qüvvələr, eyni ölkələr əlinənən gələnə edirdilər ki, bu hadisə ört-bas-

dir edilsin, Ermənistan məsuliyyətə cəlb olunmasın, Ermenistana qarşı hər hansı bir sanksiya tətbiq edilməsin və onlar cəzasız qalsın."

Beynəlxalq hüquqa əsasən, genosid ən ağır cinayətlərdəndir. Genosidin hüquqi əsası bir sırə sənədlərdə öz əksini tapmışdır. BMT Baş Məclisinin 1946-ci il 11 dekabr tarixli qətnaməsində qeyd olunur ki, genosid insan qruplarının yaşamaq hüququnu pozmaqla insan mənliyini təhqir edir, bəşəriyyəti insanlar tərəfindən yaradılan maddi və mənəvi dəyərlərdən məhrum edir. Xocalıda töredilən əməller BMT-nin məqsəd və vəzifələrinə, ümuməsəri dəyərlərə təmamilə ziddir. Ermənilərin azərbaycanlılara qarşı yürüdülən soyqırımı siyasetinin tarixi əsərləri əhənət edir. Hadisələri ardıcılıqla izləsək, görək ki, Azərbaycanın başına gətirilən olaylar tarixdə, demək olar ki, eyni sənari üzrə cərəyan edib.

ƏZƏLİ TORPAQLARIN SAHİBİ

İkinci Qarabağ müharibəsinin nəticələrinə əsasən, imzalanmış 10 noyabr 2020-ci il tarixli üçterəflə Bəyanata uyğun olaraq Xocalı şəhəri Rusiya Sülhməramlı kontingentinin nəzarəti altında olub. 19 sentyabr 2023-cü ilde aparılan lokal xarakterli antiterror əməliyyatları nəticəsində azad olunmuşdur. Vətən müharibəsində qəhrəmanlıq göstərən Azərbaycan Ordusu bu dəfə də yüksək peşəkarlıq nümayiş etdirərək, Ali Baş Komandanın onların qarşısında qoyduğu tapşırığı cəmi 24 saatda yerine yetirdi. Nəticə olaraq separatçılar ağ bayraq qaldırıvə dövlətimiz qarşısına qoyduğu bütün hədəflərə çatdı. İndi bütövlükdə bölgədə sülh və inkişaf üçün gözəl şərait yaranıb. 30 ilə yaxın işğal altında olan və 44 günlük Vətən

mühərbəsi zamanı azad olunan ərazilərimiz hər kəs qurur yaşıtdı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 15-də Xocalı şəhərində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağını ucaldı.

Azərbaycan tarixi ədaləti bərpa edib və günahsız Xocalı qurbanlarının qisasını döyük meydanında alıb. Artıq bu gün Xocalının qapısı üzümüze açıqdır. Azərbaycan əzəli torpaqlarına sahibdir.

Bu illər ərzində bu torpaqlara qayiadacağımız günü gözləyirdik. Xocalının qisası alındı. İndi Xocalı yeni dövrünə qədəm qoyub. Otuz iki ildən sonra Xocalı qurbanlarının xatirəsini əbədiləşdirmək üçün Prezidentimiz tərəfindən Xocalı Memorial Kompleksin təməli qoyulub. Xocalı - Əsgeran avtomobil yoluñ üzerinde Heydar Əliyev Fondu tərəfindən yaradılacaq. Xocalı Soyqırımı Memorialı bəşəriyyətə qarşı olmuş dəhşətli qətləm haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycan xalqının milli yaddaşının qorunması və soyqırımı qurbanlarının xatirəsinin əbədiləşdirilməsində əhəmiyyətlidir.

Artıq Xocalıda "AzeRobot Education" robototexnika tədris mərkəzi, "Nakhishli" atelyesi, "Gilabi Ceramics" emalatxanası, "Sariban" peşə inkişaf mərkəzi fəaliyyət göstərir. Xocalı öncəli strateji mövqeyə malikdir. Burada beynəlxalq hava limanı, respublika əhəmiyyətli avtomobil yolu və dəmir yolu fəaliyyət göstərecək. Bütün bular Xocalını nəqliyyat qovşağı və logistika mərkəzi kimi əhəmiyyətli edəcək. Bu da Ağdam, Xankəndi və Şuşa şəhərlərinin yaxınlığında yerləşən Xocalının regional mərkəz kimi davamlı surətdə inkişaf etməsine tekan verəcək. Burada bütün sosial, inzibati xidmətlər, mədəni mühit yaradılacaq, ticarət, ictimai iaşə fəaliyyətləri üçün geniş imkanlar açılacaq. Əsasən 3-5 mərtəbəli yaşayış binaları, həyətyanı sahələre malik fərdi evlər Xocalıya xüsusi gözəllik verəcək. Xocalının torpağı çox münbit, məhsuldar olduğundan şəhər daxilində kiçik aqropark yaradılması nəzərdə tutulub. Xocalı şəhərinin yenidən qurulması üzrə birinci mərhələ 167 hektar və 18 hektar olmaqla iki hissədən ibarətdir. Artıq Xocalı şəhərində orta təhsil müəssisəsi və uşaq bağçası da inşa olunub. Göründüyü kimi, Xocalı Böyük Qayıdış programının ən maraqlı, zengin sehifəsi olacaq.

Azərbaycan bu gün quruculuq meydanında imza atlığı lahiyələri ilə sözünü deyir. İşgaldən azad olunan ərazilərdə böyük abadlıq-quruculuq işləri davam etdirilir. Bildiyimiz kimi, azad olunmuş Qarabağ və Şərqi Zəngəzur yaşılan enerji zonası elan edilmişdir. Bu və ya digər layihələr çox böyük perspektivə malikdir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Yaxın qonşu ölkələrin təcrübəsində bu yanaşma artıq tətbiq olunur və məlum olduğu kimi, Gürcüstan hökuməti də ali təhsil pillələrinin müddətləri ilə bağlı yeni qərar qəbul edib. Azərbaycanda isə bu məsələnin gündəmə gəlməsi ilə əlaqədar Milli Məclisin Elm və Təhsil komitəsinin bir neçə üzvü müəyyən

Ölkədə ali təhsil müddəti azalacaq?

Fikirlər səsləndirilərlər. Lakin bildiyim qədəri lə hələlik bu istiqamətdə konkret və yekun bir mövqə formalasınmayıb". Bu sözləri S. Ayşa açıqlamasında təhsil eksperti Məzahir Məmmədli deyib. Onun sözlərinə görə, əger belə bir dəyişiklik realaşarsa, "Elm və Təhsil haqqında" qanuna müvafiq eləvelər və dəyişikliklərin edilməsi zəruri olacaq:

"Milli Məclisə daxil olan ilkin müzakirələr zamanı cəmiyyətə, ictimaiyyətə və sosial şəbəkə üzərindən müəyyən açıqlamalar verilən də, təəssüf ki, hələ də rəsmi qərar ortada yoxdur. Hazırda Azərbaycanda bəyalavr təhsilinin 3 il, magistr təhsilinin isə 1 il olması ilə bağlı təkliflər səsləndirilir. Hətta doktorantura pilləsinin müddətinin qısaldırılması istiqamətin-

də də müəyyən müzakirələr mövcuddur. Lakin bu dəyişikliklərin "Təhsil haqqında" qanunda öz əksini tapıb-tapmayacaq hələlik sual altındadır. Əslində, ətraf ölkələrin mövcud təcrübəsindən yararlanmaq, eləcə

de müasir əmək bazarının real tələblərini nəzərə almaq baxımından bu modelin – yəni 3 illik bəyalavr və 1 illik magistratura sisteminin tətbiqi məqsədəyən olur. Çünkü bu gün dünya sürətlə texnoloji cəhətdən inkişaf edir, informasiya resurslarına çıxış isə demək olar ki, hər kəs üçün əlçatan vəziyyətdədir. Internet üzərindən, elektron platformalar və digər rəqəmsal resurslar vasitəsilə tələbələr qısa zamanda dönyanın istənilən təhsil mənbəyinə çata bilirlər. Bütün bunları nəzərə alıqda, bir çox ixtisaslar üzrə əlavə bir illik təhsil müddətinin saxlanması bəzən zəruri görünürlər. Ən çətin və xüsusi hazırlıq tələb edən sahələr – məsələn, tibb – istisna olmaqla, digər sahələr üzrə proqramların 3 illik bəyalavr pilləsinde mənimşənilməsi kifayət qədər realdır. Bu, həm təhsil prosesinin optimallaşdırılmasına, həm də gənclərin daha tez əmək bazarına daxil olmasına şərait yaradır.

Arzu Qurbanlı

Mövcud faktlar və ortada olan sənədlərlə təsdiq olunur ki, erməni toplumuna heç vəchlə inanmaq olmaz. Çünkü bu toplum son iki yüz il ərzində azərbaycanlılara qarşı hər cür vəhşiliklər, qətlamlar, deportasiya siyaseti həyata keçiriblər. İki yüz il ərzində ermənilər iki milyona yaxın azərbaycanlı qətlə yetiriblər, minlərlə şəhər və kəndi dağıtlıblar. Təkcə 30 illik işğal dövründə Ermənistən 35 minə yaxın azərbaycanlı öldürülmüş, bir milyondan çox insanı ev eşiyyindən didərgin salmışdır.

Düzdür, 2020-ci il sentyabrın 27-də başlayan Vətən müharibəsi ilə erməni terror maşını tamamilə sərənən çıxarıb, ulularımızın qışasını almağa nail olduq. Ancaq nəzəre alınmalıdır ki, erməni bic və hiyələr toplumdur. Onlar heç zaman sakitləşmirlər, yeni qətlamlar, növbəti terror aktları həyata keçirmək üçün məqam gözləyirlər. Bu baxımdan Azərbaycanla Ermənistən arasında sülh müqaviləsi imzalansa da, ermənilərin azərbaycanlılara qarşı tərəfdikləri vəhşiliklər, soyqırımı aktları unudulmamalıdır. Bəli, beynəlxalq istəklərə, regional tələblərə əsasən iki ölkə arasında kağız üzərində olsa belə saziş imzalanmalıdır. Ancaq "qurdla dostluq etsən də, çomağı yerə qoyma" el məsəlində deyildiyi kimi ermənilərlə məsafə saxlanılmalıdır. Onları yaxına buraxmaq, üz vermək, münasibət qurmaq növbəti faciələrə yol açə bilər. Fikir verin, 2023-cü il sentyabrın 19-da Qarabağda başlayan antiterror xarakterli əməliyyatlarından sonra bu ərazilərde separatizmə son qoyuldu, terrorçular tamamilə məhv edildi, bəziləri isə həbs olunaraq istintaq orqanlarına təhvil verildi, hazırda onların Bakı Hərbi Məhkəməsində məhkəmələri keçirildi. Xankəndi və ətraf yaşayış məskənlərinə Azərbaycan bayrağı qaldırıldıqdan sonra orada qalib, yaşamaq istəyində olan ermənilər oldu. Azərbaycan dövləti böyük nümayiş etdirdi, onların istəklərinə müsbət

etmə) maddələri ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunub.

Karen Avanesyan barəsində ibtidai istintaq orqanının vəsətəti, ibtidai araşdırımıya prosessual rəhbərliyi həyata keçirən prokurorun təqdimatı əsasında Xankəndi şəhər məhkəməsinin qərarı ilə həbs qətişmək tədbiri seçilib. Belə ki, K. Avanesyan ictimai təhlükəsizliyi pozmaq, əhalisi arasında vahimə yaratmaq məqsədilə, partlayışların törədilməsi, insanların öldürüləməsi və digər ictimai təhlükəli nəticələrin baş verməsi ilə müşayiət olunan terrorçuluq əməli, habelə terrorçuluqla əlaqədar qəsdən adam öldürmə cinayətlərini törətmək məqsədilə Xankəndi şəhərinin ərazisində 2023-cü ilin sentyabr ayına kimi fəaliyyət göstərmiş qanunsuz silahlı birləşmələrdən qalmış odlu silah - "AKMS" markalı avtomat silahı, onun komplekt hissələrini, habelə çox sayıda əl qumbaralarını əldə edib həmin şəhərin ərazisində gizlədərək uzun müddət saxlayıb, cinayətkar niyyətini həyata keçir-

runun tarixi təqribən 200 ildir. İlk dövrlərdə xırda qruplar şəkilində terror təşkilatları yaradıb terror aktları törətsələr də sonralar fəaliyyətlərini genişləndiriblər. Ermənilər 1885-ci ilde "Amerikan", 1887-ci ilde "Hıncak" və "Daşnakşütün" terror təşkilatları yaratmışlar. Hər üç terror təşkilatının əsasən hədəfləri Türkiyənin Anadolu bölgəsi ərazilərində "Böyük Ermənistən" dövləti yaratmaq olub. Terror təşkilatının programının 4-cü bəndində göstərilir; "Qarşıya qoyulmuş məqsədə çatmaq üçün təbliğat, təşviqat, terrorizm və dağıdıcı təşkilat yaradılması metodu seçilmişdir". "Erməni gizli azadlıq ordusu" (ASOA): 1975-ci ilde Beyrutda yaradılıb. Mənzil-qəra-

leyhinə terrorçular hazırlayırlar.

«Orli qrupu»: 1981-ci ilde Fransada yaşayış erməni gəncləri tərəfindən yaradılıb. Təşkilat 1987-ci ilədək dünyanın müxtəlif hava limanlarında 10-dan artıq terror aktı həyata keçirib. «Erməni soyqırımı ədalet komandosları»: 1972-ci ilde Vyanada «Daşnakşütün» partiyasının qurultayı zamanı yaradılıb. «Erməni soyqırımı ədalet komandosları»nın məqsədi erməni əsilli gənc Livan vətəndaşlarını hərbi birləşmələrde cəmləşdirmək, türklər və azərbaycanlıları qarşı qanlı terror aksiyaları təşkil etməkdir. «Erməni birliyi»: 1988-ci ilde Moskvada yaradılmışdır. «ASALA» ilə six əlaqələri var-

Karen Avanesyanın cinayəti ermənilərin terrordan əl çəkmədiyini göstərir

Sülh olsa da, ermənilərin törətdiyi vəhşilikləri unutmaq mümkün deyil

mək üçün sentyabrın 14-də saat 07 radələrində yaşadığı sosial sığınacağı hər hansı bir səbəb bildirmədən tərk edib gizlətdiyi silah-sursatları götürərək atəşə hazırlıvəziyyətə gətirib, saat 09 radələrində yaşayış olmayan başqa bir eve girib mövqə tutmaqla polis əməkdaşlarının yaxınlaşmasını gözləyib, onun olduğu yeri müəyyənleşdirməyə çalışan polis əməkdaşlarının sayının çoxluğunu müşahidə etdiğindən sonra qabaqcədan planlaşdırıldığı terrorçuluq və çoxsaylı hakimiyət nümayəndələrini öldürmək üçün şəraitin yetişdiyi qənaati-nənə gələrək gizləndiyi yerdən avtomat silahdan ona yaxınlaşan polis əməkdaşlarına nizamsız çoxsaylı atəşlər açıb, ardınca isə əl qumbaralarını polis əməkdaşlarının olduqları yerə ataraq partladıb. Neticədə 3 polis əməkdaşı müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alıb, hadisə yerində təxliyə edilərək zəruri tibbi yardımçılar göstərildiyi üçün onların həyatını xilas etmək mümkün olub. Bundan başqa, qanunvericiliyin tələblərinə və dəfələrlə edilən xəbərdarlıqlara baxmayaraq, Karen Avanesyan hakimiyət nümayəndələrinin qanuni tələblərinə təbə olmaqdan boyun qaçırdığı üçün polis əməkdaşları tərefindən odlu silah tətbiq olunmaqla saxlanılıb, ardınca isə zəruri tibbi yardımçılar göstərilmək xəstəxanada müalicə edilib. Dekabrın 11-də Gəncə Ağır Cinayətlər Məhkəməsində hakim ilk ibişovun sədrliyi ilə keçirilən ilk iclasda təqsirləndirilən Karen Avanesyanın anket məlumatları dəqiqləşdirilib. Karen Avanesyan qanuna uyğun olaraq tərcüməçi və vekillə təmin olunub, ona hüquq və vəzifələri elan edilib.

Erməni terrorunun tarixi 200 ildir

Xankəndi şəhərindəki erməni əsilli Karen Avanesyan terrora cəhd etməsi bir daha təsdiqlədi ki, terror erməninin həyat mənbəyi və yaşayışdır. Erməni toplumu Azərbaycan ərazilərinə köçürülen gündən mövqelərini və fəaliyyətlərini dəyişməyiblər. Hər məqamda azərbaycanlıları öldürmək, torpaqlarını zəbt etmək uğrunda fəaliyyət göstəriblər. Elmi araşdırımlarla təsdiq olunur ki, erməni terror-

ı, keçmiş sovet məkanında terrorçuların fəaliyyəti üçün onları saxta sənədlərə təmin edir. Qarabağ silah və muzdluların ötürülməsində iştirak edir. «Gənc ermənilər ittifaqı»: Diplomatların oğurlanması ilə məşğul olan bu təşkilat 1990-ci ilde Fransada yaradılıb. «9 iyun qrupu»: Həbsdə olan erməni terrorçularının azad olunmasına çalışan bu təşkilat 1991-ci ilde İsvəçrədə yaradılıb. «İsvəçrə qrupu»: Avropanın bir çox ölkəsində fealiyyət göstərən bu təşkilat Fransa, İtaliya və Yunanistanda keçirilmiş 4 terror aktının məsuliyyətini öz üzərinə götürmüştür. «Demokratik cəbhə»: ABŞ, Kanada və Qərbi Avropada fəaliyyət göstərir. Başlıca məqsədi - türk dövlətinin parçalanmasıdır. «İntiharçılar eskadronu»: 1981-ci ilde Parisdə yaradılmışdır. Həmin ildə bu təşkilat Türkiyənin Fransadakı baş konsulluğunu zəbt edilməsində iştirak etmiş, nəticədə qrupun 4 nümayəndəsi, həmçinin keçmiş rəhbəri Yan Kaşkayan həbs edilmişdir. «Apostol»: 2001-ci il aprel ayının 29-da əsasən Ermənistən, Suriya və Livan vətəndaşlarından ibarət olan Ermənistən Müdafiə Birliyi tərəfindən yaradılmışdır. Məqsəd-Türkiyə və Azərbaycan ərazilərində terror aktlarının keçirilməsidir.

Ermənilər Azərbaycan ərazisində yüzlərlə terror aktları həyat keçiriblər. Azərbaycanlılar kütəvi şəkildə öldürülüb, yaşayış məskənləri dağdırılıb, min illik tarixi olan qədim memarlıq nümunələri, abidələr məhv edilib. Bu baxımdan onları vandallar adlandırmış yerine düşərdi. Həm də onlara heç bir zaman inanmaq və yuxarıda qeyd etdiyim kimi yaxına buraxıb, hansısa məsələ ilə bağlı əməkdaşlıq etmək olmaz. Unutmamalıq ki, əgər ermənilərə inansaq və onlarla azacılıq əməkdaşlıq etsək, sonradan bu insanların həyatlarının itirilməsi, növbəti faciələrin yaşamasına gətirib çıxara bilər. Ona görə də, aylıq-sayıqlığı əldə verməmeli, daim diqqəti və ehtiyatı olmalıdır.

İLHAM ƏLİYEV

yanaşıdı. Bundan sonra Xankəndində qalan ermənilər üçün xəyallarında bele canlandırma bilmədikləri yüksək yaşayış quruldu. Buna görə təşkəkər etmek, minnətdarlıq ifade etməkdənə erməni xisətlərini ortaya qoymalar. Bu ilin sentyabrın 14-də Xankəndi şəhərinin erməni əsilli sakini, 1967-ci il təvəllüdü Karen Avanesyan terror aktı həyata keçirməkə polis əməkdaşlarını qətlə yetirməyə cəhd etmişdir.

Erməni faşizmi dəyişir

Məlum olduğu kimi, artıq terrora cəhd edən erməni Karen Avanesyan həbs olunub və istintaq orqanlarına təhvil verilib. Erməni əsilli Karen Avanesyan Xankəndi şəhəri ərazisində odlu silah və döyüş sursatlarından atəş açılmaqla partlayışla nəticənən terrorçuluq ediləsi, habelə terrorçuluqla əlaqədar ikidən çox polis əməkdaşının qəsədən öldürüləməsi cəhd edilməsi və digər faktkar üzrə Baş Prokurorluğun istintaq idarəsində Karen Avanesyan Cinayət Məcəlləsinin 29,120.2.3, 29,120.2.4, 29,120.2.7, 29,120.2.11 (xidməti vezifəsini yerine yetirməsi ilə əlaqədar ümumi təhlükəli üsulla iki və daha çox şəxsi terrorçuluqla əlaqədar qəsədən öldürməyə cəhd qəsədən adam öldürməyə cəhd), 214.2.3 (odlu silahdan və silah qismində istifadə olunan predmetlərdən istifadə terrorçuluq tərəfdildikdə), 228.1 (qanunsuz olaraq odlu silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatını əldə etmə, saxlama və daşma) və 315-ci (hakimiyət nümayəndəsi qarşı müqavimət göstərmə və zor tətbiq

ını təsdiq etmə) maddələri ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunub.

Karen Avanesyanın terrora cəhd etməsi bir daha təsdiqlədi ki, terror erməninin həyat mənbəyi və yaşayışdır. Erməni toplumu Azərbaycan ərazilərinə köçürülen gündən mövqelərini və fəaliyyətlərini dəyişməyiblər. Hər məqamda azərbaycanlıları öldürmək, torpaqlarını zəbt etmək uğrunda fəaliyyət göstəriblər. Elmi araşdırımlarla təsdiq olunur ki, erməni terror-

Son dövrlərdə cəmiyyətimizdə bəzi qüvvələr tərəfindən milli-mənəvi dəyərlərə qarşı hücumlar artıb. Öz əxlaqını, vicdanını, namusunu, dəyərlərini qoruyan insanlara Söylü demiş belə birtəhər baxırlar. Bu proses hansı xarici qüvvə və kim tərəfindən idarə edilir, Şərif demişkən, "subutalı, dokumentalı" sizə deyə bilmərəm, amma necə və niyə edir bu haqda bəzi mülahizələrim var.

Avropa, Qərb dəyərləri adı altındada bəzi beynəlxalq və yerli mərkəzlər tərəfindən bize sürətlə və ardıcıl sıranan dəyərlərin mənəvi tərfəli faciədir. Bu mənəvi deqradasiyasının Qərb cəmiyyətlərini hansı sosial-mənəvi nəticələrə getirib çıxardığı haqda coxsayı faktlarla bağlı ele Qərb tədqiqatçılarının ciddi əsərləri var.

Bəli, etiraf etməliyik ki, qloballaşma prosesində biterəfli integrasiya ciddi problemlərə yol açı biler. Bəzi dairələr bəzi Qərb ölkələrinin iqtisadi və texniki inkişafını əsas götürüb bizim də onların mənəvi dəyərlərini qəbul etməyimizə çağırırlar. Bunu çox vaxt maddi, texnoloji inkişafla bağlıdır deyirlər ki, görürsünüz, Qərb ölkələri mənə-

adi altında cəmiyyətimizə sıranan dəyərlərdir. Məsələn, qadın hüquqları, uşaq hüquqları, cinsi azlıqların hüquqları və s. Mən başa düşmürəm, bizim cəmiyyətdə qadınlar, uşaqlar, xəstələr kimsə tərəfindən əzilir? Psixi xəstələr tərəfindən edilən tək-tük kriminal hərəkətləri nəzərə almasaq, xeyr!

Kişilərin həmişə qadınlara diqqətlə, qayğıyla, fədakarlıqla yanaşdığını görmüşük. Azərbaycan qadını həm evinin, ailəsinin xanımı olub, həm də cəmiyyətə xeyirli ictiyai fealiyyət göstərib. Qadın azadlığı budur, indi kommersiya TV-lərində, internetdə, seriallarda təbliğ olunanlar deyil. Mənə, bir xanımın elmi ixtiralar etməsi üçün onun ictimai yerlərdə yarıcipaq gezməsi

vi dəyərləri kənara qoyublar deyə necə inkişaf ediblər.

Lakin bir ağıllı çıxıb onlara Yaponiyani, Çini nümunə göstərəndə bölgəzləri quruyur. İndi necə izah etsinlər ki, yaponların, çinlilərin timsalında bir şərqi xalqı öz dəyərlərini, mədəniyyətini, dini, ənənələrini, əxlaqını qoruyaraq da dünyadan ən inkişaf etmiş xalqına çevrilə bilir. Tərslikdən də, Çin və Yaponiya Qərbə yox, Şərqdə yerləşirlər. Qısa, o arqument, necə dəyərlər bir quş.

İkinci arqument insan hüquqları

və ya müxtəlif kişilərlə qeyri-qanuni münasibətlərdə olması tələb olunmur.

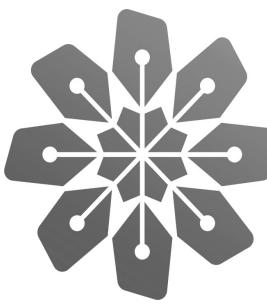
Bizim ailə institutumuzda və cəmiyyətimizdə qadının, qızın öz ləyiqli yeri var. Amerikalı və avropaçı azərbaycanlı kişisinin öz anası, xanımı, bacısı, qızı uğrunda düşündürdən canını qurban verən bəlkə qəribə gələr, amma bizdə bu, müzakirəsi belə mümkün olmayan avtomatik reaksiya hesab olunur.

Bizdə uşaqlar döyülbərək olurlar. Xeyr! Sadəcə vali-

deyn bəzən tərbiyəsi pozulması deyə uşağına qulaqburmazı verir. Əks halda, həmin uşağın axırı hippiye, emoya, en yaxşı halda cina-yetkara və ya narkomana çevrilər. Uşağını qorumaq, onun pozulduğunu gördükdə cəzalandırmaq valideynin borcu və haqqıdır.

Məgər dövlət cinayət törədən vətəndaşı cəzalandırırmır? Məgər bəzi qayda və qanunlar, tələblər havayı yerəmi qoyulub? Niyə valideynin öz uşağını danlamağa, qulaqburmazı verməyə haqqı çatmamalıdır? Bəlkə 15 yaşlı qızçıqaz gecə saat 3-də pritondan atasına zəng eləyib desin ki mənim bəzi vacib işlərim var, özüm kefim istəyəndə evə gələcəm? Xeyr, bağışlayacaqsınız, bunlar hüquq deyil, anarxiyadır, mənəvi deqradasiyasının kulminasiyasıdır. Kəsəsi, bu arqumente də bir quş.

İndi isə keçək yad dəyərlərin təbliğatçılarının ən yaralı yerlərində birinə- cinsi azlıqların hüquqları məsələsinə. Bizim cəmiyyətdə cinsi azlıq nümayəndəsi şallaqlanır, ya da kükçədə döyülmür?

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "gənc nəslin milli mənəvi şüurunun inkişaf etdirilməsi və vətənpərvərlik hissələrinin tərbiyəsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

texnoloji cəhətdən fərqlər çox olardı.

Mən şəxsən aydın deyil, inkişaf etmək üçün mənəvi dəyərləri başqa sivilizasiyadanın qəbul etməliyik, özümüzün yaramamı? Milli-mənəvi dəyərlərimiz elmi-texniki inkişafımıza heç bir problem yaratır.

1-ci və 2-ci Qarabağ müharibə-

si üzərində yox.

Azərbaycan öz qədim, möhtəşəm milli-mənəvi dəyərləri üzərində öz inkişafını davam etdirir. Prezident İlham Əliyev çıxışlarında özünü və dövlətin bu məsələdəki qəti və konkret mövqeyini dəfələrə aydın şəkildə ortaya qoyub. Bəzi sitatları əlavə edirik.

"Biz milli-mədəni dəyərlərimizi

Qloballaşma dövründə milli mənəvi dəyərlərimizi necə qorunmalı?

Xeyr! Sadəcə, onlar cəmiyyətə nümunə göstərilib başa çıxarılmır. Onlara vəziyyətdən asılı olaraq ya xəstə kimi, ya da əxlaqi cəhətdən pozğun adam kimi baxırlar. Ən əsası onlar digər vətəndaşların istifadə etdiyi bütün sosial və sair hüquqlardan yararlanırlar. Bəlkə onlara, eyni işə görə normal adam-

sında canını vəten və xalq uğrunda qurban verən gənclərimiz hansı tərbiyəni almışdır? Əlbətə ki, milli-mənəvi dəyərlərlə tərbiyə olunmuşdular. Onların arasında qulağı sırğalı, başı kəkilli, kalqotkla şalvarlı, güllü köynəkli, "azad seks" tələb edən, qərb dəyərlərinə ineqrasiya etmiş gənclər heç rast gəlmədi. Geyim, düşüncə azaddır deyib keç-

lardan az maaş verilir, bəlkə onlar əmlak, sosial təminat, əmək hüququ məsələlərində ayrı-seçkiliyə məruz qalırlar? Xeyr.

Yaxşı, bəs onda nə deyib bizim aile institutumuza dağıtmaq, cəmiyyət əxlaqını deyişmək isteyirlər? Çətin sualdır. Bunu bir zəhmət bu işe ciddi məşğul olan beynəlxalq və yerli təşkilatların rəhbərlərindən soruşun. Mən imkan dündükcə soruşram ki, boğazları qurusun...

Dəyərlər dəyişib, dəyişir, dəyişəcək. Amma bu dəyişmə mütələq mənfi istiqamətdəni olmalıdır? Müsbətə doğru dəyişmək olmaz mı? Məgər mənəvi keyfiyyətlər maddi nemətlərdən istifadə, elmi-texniki inkişaf üçün problem yaradır? Xuxarıda nümunələrdən gördüyüümüz kimi, yaratırı!

Deməli, inkişaf üçün milli-mənəvi dəyərləri itirməyə, onu yad dəyərlərlə əvəzləməyə ehtiyac yoxdur. Hər mədəniyyətin özünün psixoloji-ruhi-mənəvi dəyərlər sistemi var. Texnoloji inkişafın bura heç bir dəxli yoxdur. Olsayıdı, konservativ Yaponiya və Çin ilə rasional Amerika və Avropa arasında elmi-

gələcək nesillər üçün qorunmayıq ki, Azərbaycanın davamlı, uzunmüddəti inkişafı təmin edilsin. Biz öz köklərimizə həmişə bağlı olmaliyik və gənc nəsil de bu ruhda tərbiyə almalıdır. Çünkü bu gün qloballaşma prosesi gedir. Bəzi ölkələr qloballaşma adı altında öz təsir dairələrini genişləndirmək, xalqları bir növ öz milli köklərindən ayırmak, qoparmaq, o tarixi bağları qırmaq isteyirlər. Budur bunun təməlində dayanan əsas məqsəd.

Əlbətə ki, indi qloballaşma deyəndə bəziləri bunu integrasiya, dünyanın yeni inkişaf modeli kimi qələmə verirlər. Ola bilər, müsbət məqamlar da var, onları mən inkar etmək istəmirəm. Ancaq, eyni zamanda, açıq-aydın görünür, bu siyasetlə böyük daireyə hakim olmaq, təsir imkanlarını genişləndirmək isteyirlər ki, xalqlar öz köklərindən ayrılsınlar, öz əcdadlarını, tarixlərini unutsunlar, sadəcə amorf, kosmopolit bir kütleyə çevriləsinlər ki, onları istənilən istiqamətə göndərmək mümkün olsun. Ona görə milli ruhda tərbiyə almaq her bir gəncin borcudur. Bu gün Azərbaycan müasir, inkişaf edən ancaq öz köklərinə six bağlı olan dövlət və cəmiyyətdir. Həmişə də belə olmalıdır. Nə qədər ki, bizim hökumət iqtidardadır, bu, belə olacaq. Ölkəmizin müstəqil həyatı üçün bu, əsas şərtidir...

...Bəzi hallarda belə sözər işlədir ki, biz Avropaya integrasiya etməliyik. Mən artıq dəfələrə demisəm, biz heç yere integrasiya etməliyik... biz haraya integrasiya etməliyik? "Stop İslam!" deyənlər? Haraya integrasiya etməliyik, qadınlı kişi arasında fərq görməyənə? Mən artıq daha dərinə getmək istəmirəm. Biz qətiyyən oraya integrasiya etməyəcəyik..."

Hesab edirəm ki, dövlətimizin rəsmi mənəvi-ideoloji kursu haqda əlavə şərəh ehtiyac yoxdur. İndi qalır bu siyasetə qarşı aparılan təbliğatın qarşısını almaq. Bununla isə aidiyyatı dövlət orqanları məşğul olur. Biz isə cəmiyyət olaraq öz milli mənəvi dəyərlərimizi qorunma və yaşatmaliyiq.

Elçin Bayramlı

“Azərbaycan kişiləri məzuniyyətdən istifadə etməkdə tərəddüd edir”

“Azərbaycanda atalıq məzuniyyəti mövcud olsa da, praktikada kişilərin böyük əksəriyyəti bu hüquqdan istifadə etmir. Bunun əsas səbəbi isə mövcud qanunvericilikdən atalıq məzuniyyətinin ödənişsiz olmasına təsir edir. Hazırda bu məzuniyyətin müddəti 14 gün olaraq müzayəən edilib”. Bu sözləri SƏS-ya açıqlamasında sosial və mənəvi məsələlər üzrə ekspert Ramal Əliyev deyib.

Ekspert sözlərinə belə davam edib: “Lakin ödənişsiz olması həm ailə bütçəsinə təsir, həm də işçi üçün iqtisadi itki riskləri yaratdığı üçün real istifadəsi son dərəcədə aşağı səviyyədədir. Son dövrlər təklif olunan dəyişikliklər bu baxımdan həm sosial, həm psixoloji, həm də institutional səviyyədə çox vacib və zamanın tələbine uyğun bir addim kimi qiymətləndirilməlidir. Atalıq məzuniyyətinin genişləndirilməsi və ya ödənişli əsaslar keçirilməsi ailə institutunun möhkəmləndirilməsi, valideyn məsuliyyətinin daha ədalətli bələşdürülməsi və ailədaxili harmoniyanın gücləndirilməsi baxımdan xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Burada mühüm bir sual ortaya çıxır: Azərbaycanda kişilər bu məzuniyyətə real olaraq çıxacaqmı? Təcrübə və sosial-mədəni realilliqlər göstərir ki, hazırda kişilərin böyük qismi bu addımı atmağa tərəddüd edəcək. Bunun isə bir neçə səbəbi var: Dünya təcrübəsi də göstərir ki, atalıq məzuniyyəti bir çox ölkələrdə ilk illərdə çətin qəbul olunub. Məsələn, Türkiyədə tətbiqin ilk dövrlərində kişilərin cəmi 10-15 faizi bu məzuniyyətdən yararlanırdı. Skandinaviya ölkələrində isə qanunlar sərtləşdirildikdən, məzuniyyətin bir hissəsi yalnız ataya məsus edildikdən sonra istifadə səviyyəsi 80

MÜNASİBƏT

lənir. Evdə övladın böyüdüləməsi həm ananın, həm də atanın birgə məsuliyyətidir. Lakin bu o demək deyil ki, ailə daxilində kişi və qadının bütün hüquq və vəzifələri tamamilə eynidir. Sadəcə olaraq, müasir ailə modelində hər iki valideynin tərbiyəvi, emosional və sosial funksiyaları paralel şəkildə öne çıxır. Atanın qısa müddət də olsa evde olması ailənin ümumi tərbiyəvi funksiyasında böyük əhəmiyyət kəsb edir. Düşünürəm ki, zaman keçdikcə bu imtiyazdan daha çox istifadə ediləcəkdir”.

Günel Fərzəliyeva

Ərəblər Məhəmməd Salaha həftəyə 2,5 milyon funt sterlinq təklif edir!

“Liverpool”un futbolçusu Məhəmməd Salah qıçda komandanı tərk edə bilər. QOL.az “Indykaila”ya istinadon xəbər verir ki, Səudiyyə Ərəbistanının adı açıqlanmayan bir klubu misirli hücumçuya sərvət təklif edib. Salah yeni klubunda həftədə 2,5, illik isə 120 milyon funt sterlinq qazana bilər. Britaniya mətbuatı isə baş məşqçi Arne Slotla yola getməyən futbolçunun qış fasılısında komandanı tərk etmək ehtimalının çox olduğunu yazıb.

Qeyd edək ki, 33 yaşlı futbolçu 2017-ci ilin yayından “qırmızılar”da oynayır. O, bu mövsüm 19 oyunda iştirak edib, 5 gol vurub və 3 məhsuldar ötürmə edib.

“SƏS” qəzetinə abunə kampaniyası davam edir!

«SƏS» QƏZETİNƏ
ABUNƏ OLMAQ İSTƏYƏNLƏR
AŞAĞIDAKI YAYIM
ŞİRKƏTLƏRİ İLƏ ƏLAQƏ
SAXLAYA BİLƏRLƏR

1. Azərpoçt Poçtdaşımı Mərkəzi – 0125984955, 0552004544
2. Mətbuat Yayım MMC – 0124411991, 0124404694
3. Səma Mətbuat Yayım – 0125940252, 0503336969
4. Pressinform MMC – 0125115191, 0504560835, 0553156002
5. Qaya Mətbuat yayım – 0125667780, 0502352343
6. Ziya LTD – 0124977696, 0503067744
7. Bakmətbuat MMC 0502644010

1 nüsxə 1 aylığı 8 AZN

6 aylıq 48 AZN

1 illik 96 AZN

ABUNƏÇİLƏRİMİZİN
XİDMƏTİNDƏYİK
Müraciət, şikayət, yazı,
təbrik və başsağlıqlarınızı
dərc etməyə hazırlıq!

Bu şəxslərə maaşının 6 misli qədər birdəfəlilik PUL VERİLƏCƏK

Yəş həddinə görə dövlət qulluğuna xitam verilənlərə birdəfəlilik haqqı ödəniləcək. Bu, Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu və Mədəniyyət komitələrinin 5 dekabr tarixli birgə iclasında müzakirəyə çıxarılmış “Dövlət qulluğu haqqında” qanuna təklif edilən dəyişiklikdə əksini tapıb.

“Sosial siyorta haqqında” haqqında qanuna da müvafiq dəyişikliklər təklif olunub.

Baş redaktor:
Bəhruz Quliyev

Ünvanımız:
Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyli
küçəsi, 66.

Səhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az

“ƏLİNÇƏ” AZƏRBAYCAN XƏYRİYYƏ
CƏMIYYƏTİNİN ORQANI.
QƏZET 1991-Cİ İL
YANVARIN 11-DƏN ÇIXIR
Tel: 598-33-90
Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi
ilə müəllifin mövqeyi
üst-üstə düşməyə biler.

**Qəzet bazar və
bazar ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur**

Tiraj: 3000